

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS JONIŠKĖLIO APYLINKIŲ SENIŪNIJOS FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2009 m. vasario 17 d. Nr. A - 5

Pasvalys

ĮŽANGA

Vadovaudamasi Savivaldybės kontrolieriaus 2008 m. gegužės 27 d. pavedimu Nr. PA - 12, vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Joniškėlio apylinkių seniūnijoje atliko finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2008 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas - Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Joniškėlio apylinkių seniūnija (toliau – Seniūnija), adresas – Vytauto g. 25, Joniškėlis, Pasvalio rajonas, kodas juridinių asmenų registre – 188617269.

Audituojamu laikotarpiu Seniūnijai vadovauja seniūnas Petras Gintautas Povilionis, finansininke nuo 2008 m. kovo 18 d. dirba Dalia Vadapalienė, iki 2008 m. kovo 18 d. dirbo Valė Jakuškienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktos tvirtinti metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Seniūnijos 2008 metų finansinę atskaitomybę: Aiškinamąjį raštą dėl 2008 m. finansinės atskaitomybės, Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balansą (forma Nr. 1), Pažymą dėl lėšų sąskaitoje 230 „Finansavimas iš biudžeto“ (formos Nr. 1 priedas Nr. 1), Pažymą dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių (formos Nr. 1 priedas Nr. 2), Pažymą dėl turto trūkumų 2008 m. (formos Nr. 1 priedas Nr. 3), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitas (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitą (forma Nr. 3), Pažymą dėl ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formos Nr. 3 priedas), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaitą (forma Nr. 4), Pažymą dėl atsargų ir trumpalaikio turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formos Nr. 4 priedas), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. 5), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. 6), Pažymą dėl lizingo (finansinės nuomos) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų (formos Nr. 6 priedas), Finansinio turto 2008 m. apyskaitą (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2009 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. 8), Planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas: Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-1), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2009 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-14), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitą (forma Nr. B-15).

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. T1 – 5 patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete Seniūnijai skirta 885,8 tūkst. Lt asignavimų. Turtui įsigyti 20 tūkst. Lt, 865,8 tūkst. Lt asignavimų skirta išlaidoms, iš jų 419 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Asignavimai buvo tikslinti Savivaldybės tarybos 2008 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T1 – 45, 2008 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T1- 185, 2008 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. T1 - 246. Po patikslinimų Seniūnijai buvo skirta 913,8 tūkst. Lt asignavimų, turtui įsigyti 25,8 tūkst. Lt, 888 tūkst. Lt asignavimų skirta išlaidoms, iš jų 407,1 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui.

Seniūnijai vykdė 12 programų: valstybės deleguotų funkcijų programas 4.1.2.1 „Viešųjų darbų programa“; 4.2.1.9. „Žemės ūkio funkcijų vykdymas“; 10.4.1.1. „Socialinės paramos politikos įgyvendinimas“; Savivaldybės biudžeto lėšų programas 8.2.1.8. „Kultūros paslaugos“; 8.2.1.1. „Bibliotekos“; 10.4.1.40. „Kitos socialinės paramos išmokos“; 5.1.1.1. „Atliekų tvarkymas“; 6.2.1.1. „Specialiųjų lėšų programa“; 6.4.1.1. „Gatvių apšvietimas“; 6.2.1.1. „Komunalinio ūkio plėtra“; 1.3.2.2. „Administravimas ir valdymas“; 9.1.2.1. „Visų tipų bendrojo

lavinimo mokyklos“. Seniūnijos seniūnas 2008 m. vasario 14 d. visoms programoms patvirtino sąmatas. Tikslinant asignavimus buvo tikslinamos ir sąmatos.

2008 metais Seniūnijai iš Finansų skyriaus buvo pervesta 906,481 tūkst. Lt, t.y. 99,2 proc. Savivaldybės tarybos skirtų asignavimų. Neperduota 7,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų savivaldybės biudžeto lėšų programoms, iš jų 3,4 tūkst. Lt 6.2.1.1. „Specialiųjų lėšų programa“, kurie buvo sumažinti įstaigos negautomis pajamomis.

2008 metų Seniūnijos kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos 532,6 tūkst. Lt arba 59 procentus nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 345,5 tūkst. Lt arba 38 procentus nuo visų išlaidų, ilgalaikio turto įsigijimas sudaro 3 procentus. Reprezentacinės seniūnijos išlaidos sudaro 2,1 tūkst. Lt arba 0,3 procento nuo asignavimų išlaidų patvirtintų programai „Viešojo administravimo funkcijų vykdymas“.

Seniūnija 2008 metų pabaigai turėjo turto (pradine verte) už: 1226,1 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo; 106,1 tūkst. Lt – trumpalaikio.

Įstaigos kreditorinis įsiskolinimas per 2008 metus nuo 58,9 tūkst. Lt (metų pradžioje) sumažėjo iki 1 tūkst. Lt (metų pabaigoje). Debitorinių skolos metų pradžioje nuo 3,3 tūkst. Lt padidėjo iki 22,8 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, susipažinta su audituojamo subjekto veikla, struktūra ir apskaitos sistema, nustatyti rizikos veiksniai, galintys įtakoti finansinę atskaitomybę.

Atlikus vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, nustatyta, kad dėl mažo įstaigos apskaitos darbuotojų skaičiaus nėra galimybės pilnai įdiegti vidaus kontrolės procedūrų, todėl nuspręsta atlikti tik savarankiškas audito procedūras. Pagal sudarytas audito programas atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse: ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų. Dalyvauta ilgalaikio turto ir trumpalaikio turto (dalinei) metinėje inventorizacijoje. Atliktas 2008 m. finansinės atskaitomybės sudarymo ir jos teisingumo vertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS*PASTEBĖJIMAI*

1. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – Apskaitos taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), 313 punktu, užbalansinės sąskaitos skirtos laikinai biudžetinėje įstaigoje esančių, nevaldomų patikėjimo teise (priimtos saugoti arba perdirbti) materialinių vertybių, išsinuomoto arba pagal panaudos sutartį gauto turto apskaitai. Apskaitos taisyklių 318 punkto nuostatomis, sąskaitoje 002 „Saugoti priimtas turtas“ skirta materialinių vertybių, priimtų saugoti pagal pasaugos sutartis ir be jų, apskaitai.

Seniūnijai pagal 2006 m. rugpjūčio 30 d. prekių perdavimo – priėmimo aktą Nr. 4T-112 UAB „Aideta“ perdavė pasaugai kompiuterį OptiPlex GX620 už 4009 Lt, kurį seniūnija neteisėtai apskaitė apskaitoje, suteikė inventorinį Nr. 1400015, skaičiavo nusidėvėjimą. Iki 2008 m. sausio 1 d. apskaičiuota 16 Lt nusidėvėjimo suma.

Seniūnijai pagal 2006 m. rugpjūčio 22 d. prekių perdavimo – priėmimo aktą AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ perdavė pasaugai saugaus duomenų perdavimo šifravimo – komutavimo įrangos komplektą už 6443 Lt (tame skaičiuje: tinklu perduodamų duomenų apsaugos įrenginys 2747,43 Lt, vietinio tinklo komutatorius 220,34 Lt, telefono aparatų prijungimo prie tarnybinio telefono ryšio įrenginys 3475,32 Lt). Seniūnija minėtą įrangos komplektą neteisėtai apskaitė 010 sąskaitoje „Nematerialusis turtas“, kiekvienai įrangos komplekto sudedamajai daliai suteikė inventorinius numerius (Nr. 01900025 - tinklu perduodamų duomenų apsaugos įrenginys 2747 Lt, Nr. 01000026 - vietinio tinklo komutatorius 220 Lt, Nr. 01000027 - telefono aparatų prijungimo prie tarnybinio telefono ryšio įrenginys 3476 Lt) bei skaičiavo nusidėvėjimą. Iki 2008 m. sausio 1 d. apskaičiuota nusidėvėjimo: tinklu perduodamų duomenų apsaugos įrenginiui – 120 Lt, vietinio tinklo komutatoriui – 100 Lt, telefono aparatų prijungimo prie tarnybinio telefono ryšio įrenginiui – 120 Lt.

Seniūnija klaidas ištaisė 2008 m. gruodžio mėn. nurašydama neteisingai apskaitoje apskaitytą turtą.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 4 eilutė „Ilgalaikis materialusis turtas“ (011 - 019) suma padidinta 10,5 tūkst. Lt, 52 eilutė „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas“ (020) padidinta 0,4 tūkst. Lt, 55 eilutė „Ilgalaikio turto fondas“ (250) padidinta 10,1 tūkst. Lt, taip pat neteisingi Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitos (forma Nr. 3) duomenys.

2. Neteisingai pritaikius nusidėvėjimo normatyvą, pagal Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus, patvirtintus Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1993 m. gruodžio 17 d. Nr. 21-7-3294, bei nesilaikant 2008 m. balandžio 30 d. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV- 305 (2008 m. rugpjūčio 18 d. Nr. DV- 528 pakeitimas) patvirtintų Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų (metais), neteisingai apskaičiuota nusidėvėjimo suma per mėnesį: administracinio pastato kuro sandėliui (inv. Nr. 1010004-2); administracinio pastato garažui (inv. Nr. 1010004-3); medicinos punktui (inv. Nr. 1010010); Meškalaukio k. katilinei (inv. Nr. 1010013-3); Meškalaukio k. pradinei mokyklai (inv. Nr. 1010013-1); Meškalaukio k. mokyklos ūkiniam pastatui (inv. Nr. 1010013-2); Nakiškių k. katilinei (inv. Nr. 1010026); Nakiškių k. katilinės priestatui (inv. Nr. 1010026-1); ūkiniam pastatui (inv. Nr. 1010051); Norgėlių k. kultūros namams (inv. Nr. 1010053); Švobiškio k. mokykla (inv. Nr. 1010054); metalinei Pažasų k. tvorai (inv. Nr. 110001); betoninei Mekšrų k. kapinių tvorai (inv. Nr. 110007); metalinei Sabonių k. kapinių tvorai (inv. Nr. 1100010); baldų komplektui (inv. Nr. 1630049); ištraukiamoms kopėčioms (inv. Nr. 1630053); katilui (inv. Nr. 1830011); šešiams antrinių žaliavų konteineriams (inv. Nr. 1630054-1, 1630055-1, 1630056-1, 1630057-1, 1630058-1, 1630059-1); kieto kuro katilui (inv. Nr. 1630060); kompiuteriui „Elsis“ (inv. Nr. 1300006); kompiuteriams (inv. Nr. 1300009, 1300010); kompiuteriui (inv. Nr. 1300013); kopijavimo aparatui (inv. 1830013); kompiuteriui (inv. Nr. 1400019); automobiliui Caddy Kombi (inv. Nr. 1510013); automobiliui Citroen Berlingo (inv. Nr. 1510015); apsaugos ir gaisro aptikimo signalizacijai (inv. Nr. 1630062); apsaugos ir gaisro aptikimo signalizacijai (inv. Nr. 1630063).

Seniūnija gruodžio mėnesį patikslino šifrus, pakeitė nusidėvėjimo normatyvus, perskaičiavo nusidėvėjimą už 2008 metus, tačiau ne už visą ilgalaikio turto naudojimo laikotarpį.

Dėl to, Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso 52 eilutės „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas“ (020) ir 55 eilutės „Ilgalaikio turto fondas“ (250) (stulpelių „Likutis metų pradžioje“ ir „Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitos (forma Nr. 3) duomenys yra neteisingi.

3. Pagal Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 punktą, nematerialusis turtas, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai jo negalima naudoti dėl trečiųjų asmenų veiklos ir šis faktas tinkamai informintas. Pripažinto negalimu naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos materialiojo turto vertė perkeliama į finansinį turtą (gautinas lėšas).

2008 m. rugpjūčio 13 d. buvo pavogta ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo Seniūnijos turto už 19,5 tūkst. Lt. Seniūnija neteisingai, t.y. likutinę ilgalaikio materialiojo turto vertę perkėlė į finansinį turtą, todėl 5,6 tūkst. Lt sumažino 170 sąskaitą „Atsiskaitymai už trūkumus“.

Dėl to Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ 33 eilutė „Atsiskaitymai už trūkumus“ (170) ir 69 eilutė „Atsiskaitymai su biudžetu“ (173) sumažintos 5,6 tūkst. Lt suma. Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 6) debetinis įsiskolinimas 5 stulpelio „Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ 132 eilutė 5,6 tūkst. Lt sumažinta.

4. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – Apskaitos taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), 308 punktu, pajamos registruojamos apskaitoje, jas uždirbus, t.y. pirkėjui perdavus prekes ir suteikus paslaugas D 178, K 400.

Seniūnijos apskaitoje visos pajamos, pažeidžiant minėto punkto nuostatas, iki 2008 m. gruodžio mėn. apskaitoje buvo registruojamos gavus pinigus, o ne juos uždirbus.

Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 50-1622; 2008, Nr. 49-1822) 4 punkto nuostatomis, biudžetinės įstaigos privalo inventorizuoti nebaigtos statybos darbus, vertybinius popierius, skolas (mokėtinas ir gautinas), įsipareigojimus - ne rečiau kaip kartą per metus ir ne anksčiau kaip ataskaitinių metų lapkričio 30 dieną, vadovaujantis 60 punkto nuostatomis, kasmet įmonės turėtų suderinti tarpusavio skolų sumas ir įforminti tai suderinimo aktu.

Seniūnijoje atliekama debitorinio – kreditorinio įsiskolinimo inventorizacija, bet ne su visais debitoriais, kreditoriais metų pradžiai yra skolų suderinimo aktai.

Todėl negalime pasisakyti, ar Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelių „Likutis metų pradžioje“ 38 ir 73 eilučių „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (178) bei Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 6) duomenys yra teisingi.

5. Apskaitos taisyklių nuostatos, reglamentuojančios finansavimo apskaitą pagrįstą dvejybinio įrašo samprata, numato, kad finansavimo iš biudžeto sąskaitos likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro nenurašytų atsargų, debitorinio įsiskolinimo ir kitos sumos.

Seniūnijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ finansavimas iš biudžeto (49 eilutė) nurodyta 59,3 tūkst. Lt, nenurašytos atsargos – 30,7 tūkst. Lt (7 ir 9 eilučių suma), debitorinis įsiskolinimas – 3,3 tūkst. Lt (38 eilutė).

Įvertinę balansinių sąskaitų, susijusių su finansavimu iš biudžeto sąskaita, likučius metų pradžioje, teigiame, kad nurodytų sąskaitų dvejybinis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles, todėl balanse finansavimo iš biudžeto likutis didesnis 25,3 tūkst. Lt.

Dėl to negalime pasisakyti dėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 49 eilutėje „Finansavimas iš biudžeto“ (230) nurodytų 59,3 tūkst. Lt teisingumo.

6. Apskaitos taisyklių 267 punkto nuostatomis, nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro įsiskolinimas kreditoriams.

Seniūnijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ išlaidos iš biudžeto (41 eilutė) sudaro 83,6 tūkst. Lt, kreditorinis įsiskolinimas (73 eilutė) 58,9 tūkst. Lt.

Dėl to negalime pasisakyti dėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 41 eilutėje „Išlaidos iš biudžeto“ (200) nurodytų 83,6 tūkst. Lt teisingumo.

7. Seniūnija nesivadovavo 2003 m. gruodžio 23 d. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX – 1946 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, kuriame nustatyta, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti, nes darbo užmokesčiui skirtus asignavimus (2,8 tūkst. Lt) panaudojo socialinėms išmokoms.

Nesilaikydama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos 2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-280 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Klasifikacija) nuostatų, darbo užmokesčio straipsnyje (kodas 2.1.1.1.1.1.) apskaitė ir atskaitomybėje nurodė 2,8 tūkst. Lt išeitinių išmokų. Taip pat šias išmokas apskaitė sąskaitoje 180 „Atsiskaitymai su darbuotojais“, o turėjo apskaityti sąskaitoje 190 „Pašalpos“, nesilaikoma Apskaitos taisyklių 251 punkto nuostatų.

Seniūnija, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, dalį darbo užmokesčiui skirtų asignavimų panaudojo socialinėms išmokoms. Dėl to, programos 6.2.1.1. „Komunalinio ūkio plėtra“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 2 - 4 eilutės

„Darbo užmokestis“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.) kasinės ir faktinės išlaidos padidintos 2,8 tūkst. Lt suma, o 75, 82 - 83 eilutės „Socialinės išmokos“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.7.) - 2,8 tūkst. Lt sumažintos.

8. Vadovaujantis Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 780 „Dėl mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 55-2185; 2004 Nr. 56-1941) 21 punkto nuostatomis, kai Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 83 straipsnyje nustatytais atvejais privaloma išrašyti kreditinį dokumentą, tam tikslui išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra, rodanti įvykusius aplinkybių pasikeitimus.

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 83 straipsnyje nustatyta, kad jeigu po prekių tiekimo arba paslaugų teikimo įforminimo keičiasi tiekiamų prekių arba teikiamų paslaugų apmokestinamoji vertė ir (arba) kiekis, suteikiamos įvairios nuolaidos, prekės (ar jų dalis) grąžinamos, prekių (ar jų dalies) arba paslaugų atsisakoma *ar dėl kokių nors kitų priežasčių keičiasi pirkėjo (kliento) mokėtinas atlygis*, kreditinį dokumentą, kuriuo įforminami minėti aplinkybių pasikeitimai, privalo išrašyti asmuo, kuris išrašė pradinį prekių tiekimą arba paslaugų teikimą įforminantį apskaitos dokumentą. Šalių susitarimu prekių grąžinimas ar paslaugų atsisakymas gali būti įformintas ne prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo išrašomu kreditiniu dokumentu, o pirkėjo (kliento) išrašomu debetiniu dokumentu, jeigu pirkėjas (klientas) yra PVM mokėtojas.

Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių 31 punkte, nurodyta, kad jeigu išrašymo metu mokesčiams apskaičiuoti naudojami apskaitos dokumentai (kai nenaudojami specialūs apskaitos dokumentų blankai) sugadinami, jie iš karto žymimi žodžiu "Anuliuota", nurodoma anuliavimo data ir anuliavimas patvirtinamas dokumentą išrašiusio asmens parašu.

Seniūnija 2006 m. balandžio 14 d. su Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės –Bitės vidurine mokykla sudarė panaudos sutartis dėl Švobiškio, Norgėlių ir Meškalaukio skyrių naudojamų valgyklos patalpų. Sutarčių 2.1 punkte numatyta, kad panaudos gavėjas įsipareigoja sumokėti už 20 proc. mokyklos pastate sunaudotos elektros energijos. Seniūnija už sunaudotą elektros energiją teikė sąskaitas – faktūras. Vykstant deryboms dėl pasirašytų panaudos sutarčių apmokėjimo už elektros energiją sąlygų keitimo, Seniūnijai 2007 m. kovo 21 d. buvo grąžintos už sunaudotą elektros energiją išrašytos PVM sąskaitos – faktūros: 2006 m. gruodžio 6 d. RSA Nr. 18861726900053 už 2006 m. rugsėjo – spalio mėn., sumai 2351,60 Lt; 2007 m. vasario 7 d. RSA

Nr. 18861726900011 už 2006 m. gruodžio mėn., sumai 1403,88 Lt; 2007 m. kovo 15 d. RSA Nr. 18861726900018 už 2007 m. sausio – vasario mėn., sumai 4428,05 Lt.

2007 m. gruodžio 10 d. grąžinta už sunaudotą už elektros energiją 2007 m. gruodžio 6 d. išrašyta PVM sąskaita – faktūra RSA Nr. 18861726900069 už 2006 m. rugsėjo – gruodžio mėn., 2007 m. sausio- gegužės, rugsėjo – lapkričio mėn., sumai 13388,63 Lt.

Aukščiau minėtos sąskaitos faktūros nebuvo apskaitytos Seniūnijos apskaitoje. Vietoj šių „negaliojančių“ neapskaitytų sąskaitų 2008 m. balandžio 18 d. išrašyta PVM sąskaita – faktūra RSA Nr. 18861726900019 už 2006 m. rugsėjo – gruodžio mėn., 2007 m. sausio - gegužės, rugsėjo – gruodžio mėn., 2008 m. sausio – kovo mėn., sumai 20603,83 Lt.

Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės – Bitės vidurinė mokykla Seniūnijos išrašytų PVM sąskaitų – faktūrų negalėjo grąžinti ar „laikyti negaliojančiomis“, kol nebuvo pakeistos 2006 m. balandžio 14 d. sudarytų panaudos sutarčių 2.1. punkto sąlygos. Seniūnija neteisingai pripažinusi sąskaitas – faktūras „negaliojančiomis“, apskaitoje ir balanse 2007 m. sausio 1 d. nenurodė 8,2 tūkst. Lt, 2008 m. sausio 1 d. nenurodė 13,4 tūkst. Lt debitorinių skolų.

Dėl to Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ 38 eilutė „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (178) neteisinga 13,4 tūkst. Lt bei Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 6) duomenys yra neteisingi.

9. Vadovaujantis Apskaitos taisyklių 317 punktu, sąskaita 001 „Išsinuomotas turtas“ skirta iš kitų įmonių, įstaigų ir organizacijų gauto pagal nuomos arba panaudos sutartis turto apskaitai. Šioje sąskaitoje turtas registruojamas sutartyse nurodyta verte pagal nuomotojus, panaudos davėjus ir turto objektus.

Seniūnija 2008 m. sausio 1 d. užbalansinėje sąskaitoje 001 „Išsinuomotas turtas“ neapskaitė ir finansinėje atskaitomybėje nenurodė negyvenamojo pastato Norgėlių k. (pastato paskirtis- mokslo) už 53 tūkst. Lt gauto pagal panaudos sutartį iš UAB „Vikebas“.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. sausio 1 d. balanso stulpelio „Likutis metų pradžioje“ užbalansinės sąskaitos 82 eilutė „Pastatai ir statiniai“ 53 tūkst. Lt suma sumažinta.

10. Seniūnija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“ nuostatomis, su Panevėžio apskrities viršininko administracija nėra pasirašiusi panaudos sutarčių dėl žemės, esančios po Seniūnijos balanse apskaitytais, Nekilnojamojo turto registre įregistruotais, pastatais.

Seniūnija naudojasi žeme nepasirašiusi su Panevėžio apskrities viršininko administracija sutarties dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis.

11. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruoti turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nekilnojamojo turto registre registruojami žemės sklypai ir statiniai.

Ne visi seniūnijos naudojami, apskaitoje apskaityti pastatai ir statiniai teisiškai registruoti.

Seniūnija nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo bei Nekilnojamojo turto registro įstatymo nuostatų, nes viešuosiuose registruose įregistruoti ne visi seniūnijos valdomi statiniai ir pastatai.

12. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis, savivaldybių turtas nuosavybės teise priklauso savivaldybei. Teisingumo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakyme Nr. 1R-421 „Dėl savivaldybių tarybų duomenų tvarkymo Juridinių asmenų registre“ numatyta, kad iš Juridinių asmenų registro išbraukiami šio registro objektai – savivaldybių tarybos.

Dvylikai iš šešiolikos teisiškai registruotų Seniūnijos nekilnojamųjų turto objektų, nuosavybės teisė registruota savivaldybės tarybai.

Seniūnija nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, nes nuosavybės teisė registruota savivaldybės tarybos vardu.

13. Iki 2003 m. sausio 1 d. galiojusio 1992 m. balandžio 7 d. Lietuvos Respublikos Gyventojų apsirūpinimo gyvenamosiomis patalpomis įstatymo Nr. I-2455 (Žin., 1992, Nr. 14 – 378) 10 straipsnio nuostatomis, piliečiai, turintys teisę į valstybės paramą apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis, gali išsinuomoti savivaldybės gyvenamąsias patalpas, taikant savivaldybių reguliuojamus nuomos mokesčio tarifus. Nuo 2003 m. sausio 1 d. galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (Žin., 2002, Nr. 116 – 5188) 10 straipsnio nuostatomis, socialinio būsto nuompinigių dydį nustato savivaldybės institucijos, vadovaudamosi Vyriausybės nustatyta valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio tvarka.

Pasvalio rajono savivaldybės valdyba ir taryba patvirtino savivaldybės butų nuomos tarifus tik UAB „Pasvalio butų ūkis“ administruojamiems savivaldybės butams.

Seniūnijos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. DV – 258, 10.18 punkte, numatyta, kad seniūnijos funkcija yra socialinio būsto eksploatavimas. Seniūnijos apskaitoje apskaityti 36 gyvenamieji būstai, iš jų 10

prastos būklės ir negyvenami, kiti 26 gyvenamieji būstai taip pat prastos būklės, tačiau apgyvendinti, su gyventojais sudarytos nuomos sutartys. Seniūnas 2001 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 15 nurodė iš gyventojų, gyvenančių seniūnijos balanse esančiuose butuose ir besinaudojančių ūkiniais pastatais, nuomos mokesčio neimti.

Savivaldybėje nenustatyta socialinio būsto, kurį eksploatuoja seniūnijos, nuomos kaina, nesivadovauta Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 10 straipsnio nuostatomis. Seniūnija su gyventojais sudarytose Gyvenamųjų patalpų nuomos sutartyse nenustatė nuomos mokesčio, todėl negavo nuomos pajamų.

Seniūnija nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ straipsnyje nurodytų savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo racionalumo, efektyvumo, viešosios teisės principų.

14. Seniūnijos nuostatai, patvirtinti Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. DV - 258, neįregistruoti juridinių asmenų registre, nesilaikoma Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.66 straipsnio 1 dalies 8 punkto ir Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl juridinių asmenų registro įsteigimo ir juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 107-4810; 2005, Nr. 25-803), 14, 17.11 punktų reikalavimų.

Vadovaujantis 2003 m. gruodžio 23 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX – 1946 7 straipsniu, biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinę apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K – 170, 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

REKOMENDACIJOS

1. Apskaitant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą vadovautis teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Apskaičiuojant ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą ir nematerialiojo turto amortizaciją vadovautis Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1993 m. gruodžio 17 d. Nr. 21-7-3294, bei 2008 m. balandžio 30 d. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV- 305 (2008 m. rugpjūčio 18 d. Nr. DV- 528 pakeitimas) patvirtintų Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų (metais), nuostatomis.
3. Apskaitant pavogtą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą vadovautis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – Apskaitos taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), nuostatomis.
4. Kiekvienais metais inventorizuoti skolas ir su visais debitoriais – kreditoriais surašyti skolų suderinimo aktus.
5. Apskaitant išeitines išmokas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtintos 2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-280 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatomis.
6. Su Panevėžio apskrities viršininko administracija sudaryti panaudos sutartis dėl žemės naudojimo, esančios po Seniūnijos balanse apskaitytais pastatais, naudojimosi teisę įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka.
7. Nekilnojamojo turto registre įregistruoti visus Seniūnijos valdomus pastatus ir statinius.
8. Nekilnojamojo turto objektus, kurių nuosavybės teisė pagal registro duomenis įregistruota Savivaldybės tarybai, perregistruoti savivaldybės vardu.
9. Užtikrinti, kad savivaldybės gyvenamieji būstai būtų nuomojami teisės aktų nustatyta tvarka.
10. Apskaitant turtą užbalansinėse sąskaitose vadovautis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), nuostatomis.
11. Finansavimo apskaitą tvarkyti vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70

„Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), nuostatomis.

12. Išlaidų apskaitą tvarkyti vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), nuostatomis.

13. Apskaitant debitorines skolas vadovautis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 30 - 978; 2006, Nr. 2 - 16), nuostatomis.

14. Juridinių asmenų registre įregistruoti Seniūnijos nuostatus.

15. Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras ilgalaikio turto, atsiskaitymų apskaitoje, o apskaitą tvarkyti ir finansinę atskaitomybę sudaryti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Audito metu Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba 2008 m. gruodžio 15 d. raštu Nr. KS - 56 „Dėl išankstinio tyrimo rezultatų“ informavo Seniūniją apie nustatytus neatitikimus, į kuriuos buvo atsižvelgta ir dalis neatitikimų pašalinta.

Pažymime Seniūnijos pažangą stiprinant vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą, diegiant naujas vidaus kontrolės procedūras ir dėkojame Seniūnijos darbuotojams už bendradarbiavimą bei pagalbą atliekant 2008 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2009 m. birželio 30 d. prašome informuoti Kontrolės ir audito tarnybą.

Kontrolės ir audito tarnybos
vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – įteiktas Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Joniškėlio apylinkių seniūnijai, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai.